



ἜΤΟΣ Γ'.

ἘΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΥΡΙΚΗ

Ἀριθ. 141

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 10

Τιμὴ ἐτησίας συνδρομῆς προπληρωτέας διὰ μὲν τὸ Ἑσωτερικὸν δραχμαὶ νέαι 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.  
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1881.

Ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἦτο Κράτος σπουδαῖον, ἐὰν εἶχε πολιτεύμα καὶ διοίκησιν πράγματι λειτουργοῦντα, βεβαίως λίαν λυπηρὰ καὶ ἀνησυχαστικὴ ἦθελεν εἶσθαι ἡ σημερινὴ κατάστασις καὶ πρόλογος δεινῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναστατώσεως. Πλὴν μεγάλη ὑπάρχει παρ' ἡμῖν ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ πραγματικοῦ καὶ τοῦ κατ' ἐπιφάνειαν, μεταξὺ ἔργων καὶ λόγων. Δυσχερέστερον δὲ εἶναι παρὰ ποτε νὰ διακρίνη τις, τί τὸ σπουδαῖον ἐν τῇ ἑλληνικῇ πολιτείᾳ, ἀφ' οὗτου εἰς τὴν δοκιμὴν τοῦ τόπου πρὸς καθήκοντα σοβαρᾶς Κυβερνήσεως καὶ διοικήσεως, οὕτω οἰκτρῶς ἀπέτυχεν ἀπολήξας εἰς τὴν ὀκτωβριανὴν ἐκπύρασιν. Ἡ ἐκ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐκείνης ἐξεληθούσα συναγματικὴ δῆθεν πολιτεία δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα τῶν σπουδαίων πολιτικῶν κατσκευασμάτων. Πάντες ἐνθυμοῦνται τὴν περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ συντάγματος τοῦ 1864 κρίσιν τοῦ σοφωτάτου διπλωμάτου Bunsen, ὀνομάσαντος αὐτὸ une mauvaise plaisanterie, ἦτοι ἄχαριν ἀστεϊότητα. Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες ἐσμὲν θύματα περιστάσεων τινῶν, αἱ ὁποῖαι ἐσφρέβλωσαν ἐπὶ οὐσιωδῶν ἀντικειμένων καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν. Ἡ πρὸς τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα σχέσις τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν κλασικῶν σπουδῶν ἐν τῇ ἐσπερίᾳ, ἐδημιούργησαν ἐπίπλαστὸν τινα παράγοντα κατὰ τὸν δέκατον ἑννάτον αἰῶνα, ὅστις κατ' ἀνάγκην οὐδέποτε ὑπῆρξεν οὔτε ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ πραγματικότητι ὅ,τι ὑπῆρξεν ἐν τῇ φαντασίᾳ τῶν εὐρωπαίων. Εἰς τὸ οὕτω δὲ διὰ πρωτοκόλλων δημιουργηθέν πολιτικὸν δοκίμιον ἀεργόφραστον ἔπειτα συνακτικὸν ἢ διοικητικὸν νόμοι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σοφοί, ξένοι ὅπως πρὸς τὸ θρήσκευμα, τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα, τὰ νόμιμα καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ μι-

κροῦ βυζαντινοῦ συντρίμματος τοῦ ἀποσπασθέντος ἀπὸ τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας καὶ ἀναρρῆθέντος εἰς τὸ ἀξίωμα εὐρωπαϊκοῦ Βασιλείου. *Λέξεις! λέξεις! λέξεις!* Τὴν ἀπελπιστικὴν ταύτην ἀναφώνησιν τοῦ Ἄμλετ ἐπανλαμβάνει δικαίως πᾶς ἐχέφρων, ἀποβλέπων εἰς τὸν παρ' ἡμῖν κυκεῶνα τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀδυναμίας, τῆς ἀνομίας καὶ τῆς κκοδοιοκίσεως, τὸν στηριζόμενον ὡς ἐπὶ στηλοβάτου ἐπὶ σωρείας κενῶν λόγων καὶ ἀνεφκρμόστων συναγμάτων καὶ νόμων.

Ἡ σημερινὴ κυβέρνησις ἀναντιρρότως καὶ κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ τύπου κεῖται ἐκτὸς τῶν συναγματικῶν τύπων. Πλὴν μήπως ἐσεβάζθη ποτὲ αὐτοῦς ἡ ἀντιπολίτευσις; Ἡ κυβέρνησις δικαίως κατηγορεῖται ἐπὶ πράξεσι, δι' ἧς κατηγορητέοι εἰσὶ καὶ οἱ κατηγοροῦντες αὐτήν. Ἡ μόνη διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν εἶναι, ὅτι οἱ μὲν εἰσὶν ἐν τοῖς πράγμασι, οἱ δ' ἐκτὸς αὐτῶν. Τὰ σήμερον συμβαίνοντα εἰσὶ τὰ ἀπειράκις γινόμενα. Ἀξιοσημείωτος ὅμως ἦδη εἶναι ὁ κόρος καὶ ἡ ἀηδία τοῦ λαοῦ, ὅστις, ἀποῦ ἐπὶ αἰῶνας διετέλετε δούλος τῶν μπέηδων καὶ τῶν προσεστώτων του, οἷτινες εἶχον διχδεχθῆ τοὺς προγενεστέρους αὐτοῦ κυρίου, φαίνεται τέλος πεισθεὶς κάπως, ὅτι οἱ καλῶς ἐκ τῶν ξένων γλωσσῶν μεταπεφρασμῆνοι νόμοι καὶ τὸ σύνταγμα καὶ αἱ λέξεις *ισότης* καὶ *ἐλευθερία* δὲν ἀσφαλιζοῦσιν αὐτὸν ἀπὸ τῶν φορολογικῶν καὶ στρατολογικῶν αὐθαιρεσιῶν καὶ ἀπὸ τοῦ βουλεύου, ὡς αἱ λέξεις *Ἕλληνας, ἑλληνικὸν ἔθνος, ἑλληνισμός* δὲν διδούσιν εἰς αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ζητημάτων βεβαιότητα, ἣν δὲν δύναται ν' ἀντλήσῃ ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεως. Διὰ ταῦτα εὐελπιστοῦμεν, ὅτι ὁ λαὸς θέλει ἀφήσει τοὺς πολιτικούς ἐργολάβους ν' ἀπειλοῦν διὰ ρητορικῶν σχημάτων τὸ καθεστῶς, καὶ ὅτι ἀποβλέπων εἰς τὰς πρακτικὰς ἀνάγκας του θὰ προσπαθῆσῃ ν' ἀνεύρῃ αὐτὸς κυβέρνησιν νοικοκυραίων, ὅπως ἐπουλώσῃ τὰς πληγὰς, ἧς τῷ ἐπήνεγκαν αἱ πολλαπλαῖ ἀγυρτεῖαι.